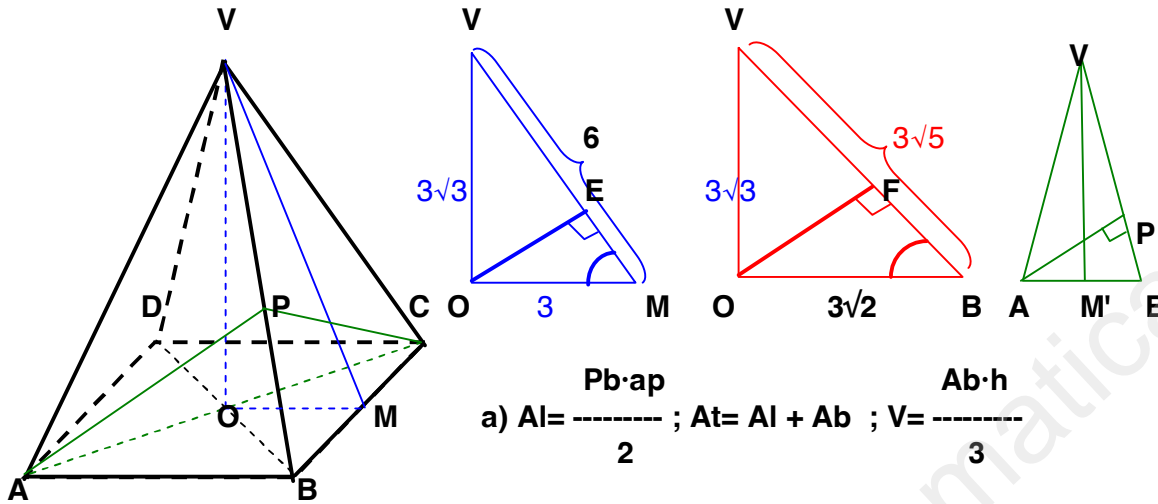

11. PIRAMIDA PATRULATERA REGULATA - PROBLEME REZOLVATE

1. O piramida patrulatera regulata $VABCD$ are, apotema $VM=6\text{cm}$ si diagonala bazei $AC=6\sqrt{2}\text{cm}$. Se cere: a) Aria laterala, aria totala, volumul; b) Distanta de la centrul bazei la o fata laterala si distanta de la centrul bazei la o muchie laterala; c) Unghiul dintre fata laterala si planul bazei; d) Sinusul unghiului dintre muchia laterala si planul bazei; e) Fie un punct P pe muchia VB . Determinati lungimea segmentului BP astfel incit perimetrul ΔAPC sa fie minim.

$$a) Al = \frac{Pb \cdot ap}{2}; At = Al + Ab; V = \frac{Ab \cdot h}{3}$$

$$AC = l\sqrt{2} \Rightarrow l\sqrt{2} = 6\sqrt{2} \Rightarrow l = 6 \Rightarrow AB = 6\text{cm}; OM = \frac{AB}{2} = \frac{6}{2} \Rightarrow OM = 3\text{cm}$$

$$\text{In } \Delta VOM, \angle O = 90^\circ \Rightarrow VO^2 = VM^2 - OM^2 = 36 - 9 = 27 \Rightarrow VO = 3\sqrt{3}\text{cm}$$

$$\text{In } \Delta VOB, \angle O = 90^\circ \Rightarrow VB^2 = VO^2 + OB^2 = 27 + 18 = 45 \Rightarrow VB = 3\sqrt{5}\text{cm}$$

$$Al = \frac{4 \cdot 6 \cdot 6}{2} = 72\text{cm}^2; Ab = l^2 = 6^2 = 36\text{cm}^2; At = 72 + 36 = 108\text{cm}^2; V = \frac{36 \cdot 3\sqrt{3}}{3} = 36\sqrt{3}\text{cm}^3$$

b) $(VOM) \perp (VBC)$ - VM = latura comuna $\Rightarrow d(O; (VBC)) = d(O; VM) = OE$ ($OE \perp VM$)

$$\text{In } \Delta VOM, \angle O = 90^\circ \Rightarrow OE = \frac{VO \cdot OM}{VM} = \frac{3\sqrt{3} \cdot 3}{6} \Rightarrow OE = \frac{3\sqrt{3}}{2}\text{cm}$$

$$OF \perp VB \Rightarrow d(O, VB) = OF. \text{ In } \Delta VOB, \angle O = 90^\circ \Rightarrow OF = \frac{VO \cdot OB}{VB} = \frac{3\sqrt{3} \cdot 3\sqrt{2}}{3\sqrt{5}} \Rightarrow OF = \frac{3\sqrt{30}}{5}\text{cm}$$

c) $(VBC) \cap (ABCD) = BC$
 $VM \perp BC; VM \subset (VBC)$
 $OM \perp BC; OM \subset (ABCD)$ } $\Rightarrow \angle((VBC); (ABCD)) = \angle(VM; OM) = \angle(VMO)$

$$\text{In } \Delta VOM, \angle O = 90^\circ, OM = \frac{VM}{2} \Rightarrow m(\angle OVM) = 30^\circ \Rightarrow m(\angle VMO) = 60^\circ$$

In $\Delta VOM, \angle O=90^\circ \Rightarrow VM^2 = VO^2 + OM^2 = 54 + 9 = 63 \Rightarrow VM=3\sqrt{7}$ cm. **Aria bazei = $AB^2 = 36\text{cm}^2$**

$$Pb \cdot ap \quad 4 \cdot 6 \cdot 3\sqrt{7}$$

$$\text{Aria laterala} = \frac{\dots}{2} = \frac{\dots}{2} = 36\sqrt{7}\text{cm}^2; \text{Aria totala} = Ab + Al = (36+36\sqrt{7}) = 36(1+\sqrt{7})\text{cm}^2$$

$$Ab \cdot h \quad 36 \cdot 3\sqrt{6}$$

$$\text{Volumul} = \frac{\dots}{3} = \frac{\dots}{3} = 36\sqrt{6}\text{cm}^3.$$

b) Construiesc $BP \perp VC$ si $DP \perp VC$, dar BP si $DP \subset (BPD) \Rightarrow VC \perp (BPD)$

Constuiesc $BQ \perp DP$, dar $BQ \subset (BPD)$ si $VC \perp (BPD) \Rightarrow VC \perp BQ \Rightarrow BQ \perp VC$

Din $BQ \perp DP$ si $BQ \perp VC \Rightarrow BQ \perp (VDC) \Rightarrow d(B; (VDC)) = BQ$.

Pentru a calcula mai usor distanta scriem volumul piramidei VBDC in 2 moduri:

$$\Rightarrow BQ \cdot \text{Aria}\Delta VDC = VO \cdot \text{Aria}\Delta BDC \Rightarrow BQ = \frac{\text{Aria}\Delta BDC \cdot VO}{\text{Aria}\Delta VDC}$$

$$\text{Aria}\Delta BDC = \frac{\text{Aria ABCD}}{2} = 18\text{cm}^2; \text{Aria}\Delta VDC = \text{Aria}\Delta VBC = \frac{VM \cdot BC}{2} = \frac{3\sqrt{7} \cdot 6}{2} = 9\sqrt{7}\text{cm}^2$$

$$BQ = \frac{18 \cdot 3\sqrt{6}}{9\sqrt{7}} \Rightarrow BQ = \frac{6\sqrt{42}}{7} \text{ cm}$$

c) $BQ \perp (VDC)$ si $V \in (VDC) \Rightarrow$ proiectia lui VB pe (VDC) este $VQ \Rightarrow \angle(VB; (VDC)) = \angle(VB; VQ) = \angle BVQ$

$$\text{In } \Delta VQB, \angle Q=90^\circ \Rightarrow \sin(\angle BVQ) = \frac{QB}{VB} = \frac{6\sqrt{42}}{7 \cdot 6\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow \sin(\angle BVQ) = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

d) $VM \perp BC$; $VN \perp AD$; $BC \parallel AD \Rightarrow \angle((VBC); (VAD)) = \angle(VM; VN) = \angle(MVN)$

$$\text{In } \Delta VNM \Rightarrow NN' \cdot VM = VO \cdot NM \Rightarrow NN' = \frac{VO \cdot NM}{VM} = \frac{3\sqrt{6} \cdot 6}{3\sqrt{7}} = \frac{6\sqrt{42}}{7} \text{ cm}$$

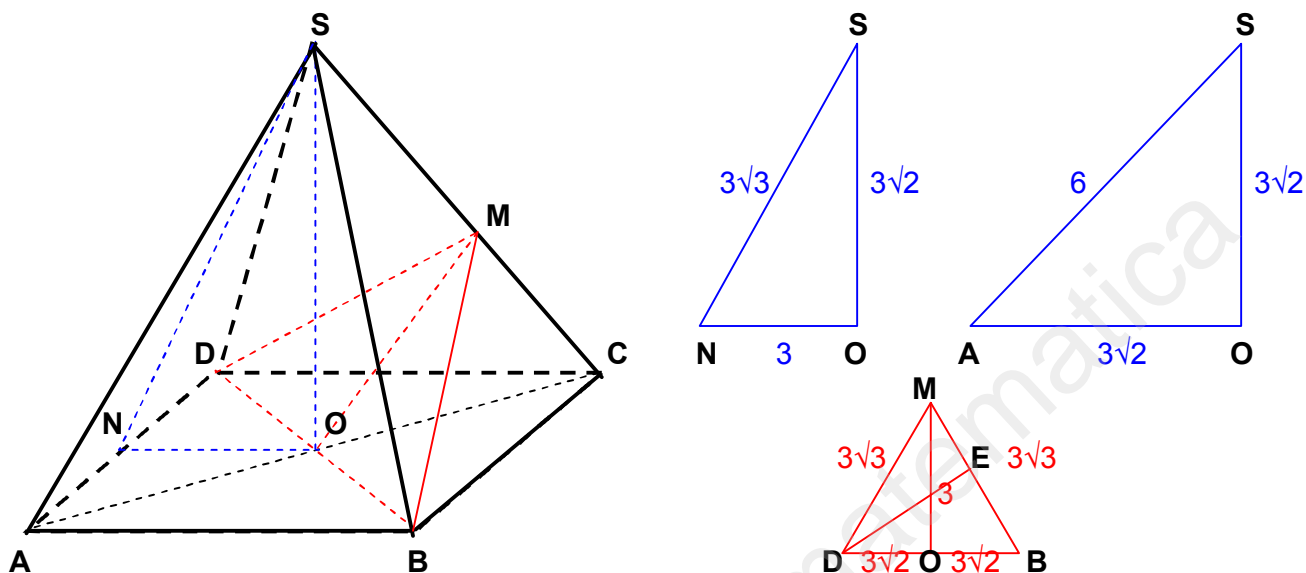
$$\text{In } \Delta VN'N, \angle N'=90^\circ \Rightarrow \sin(\angle N'VN) = \frac{NN'}{VN} = \frac{6\sqrt{42}}{7 \cdot 3\sqrt{7}} = \frac{2\sqrt{6}}{7}$$

3. Piramida patrulateră regulată SABCD are toate muchiile congruente și aria laterală $36\sqrt{3} \text{ cm}^2$.

Se cere:

- Aria totală și volumul piramidei.
- Poziția unui punct M pe muchia VC astfel încât aria $\triangle MDB$ să fie minimă.
- Dacă M este la mijlocul muchiei VC calculați unghiul dintre planele (MDB) și (CDB).
- Sinusul unghiului dintre planele (SBC) și (SAC).
- Sinusul unghiului dintre două fețe laterale alăturate.

REZOLVARE

a) Deoarece muchiile piramidei sunt congruente \Rightarrow fețele laterale sunt \triangle echilaterale

$$\text{Aria laterală} = 4 \cdot \frac{l^2\sqrt{3}}{4} = l^2\sqrt{3} \Rightarrow l^2\sqrt{3} = 36\sqrt{3} \Rightarrow l^2 = 36 \Rightarrow l = 6 \text{ cm} \Rightarrow \mathbf{AB = 6 \text{ cm} ; SA = 6 \text{ cm}}$$

$$\text{Apotema bazei} = \mathbf{ON} = \frac{AB}{2} = \frac{6}{2} = \mathbf{3 \text{ cm} ; AC = l\sqrt{2} = 6\sqrt{2} \text{ cm} ; AO = \frac{AC}{2} = \frac{6\sqrt{2}}{2} = \mathbf{3\sqrt{2} \text{ cm}}$$

$$\text{În } \triangle SOA \text{ dr.} \Rightarrow SO^2 = SA^2 - AO^2 \Rightarrow SO^2 = 6^2 - (3\sqrt{2})^2 = 36 - 18 = 18 \Rightarrow SO = \sqrt{18} \Rightarrow \mathbf{SO = 3\sqrt{2} \text{ cm}}$$

$$\text{În } \triangle SON \text{ dr.} \Rightarrow SN^2 = SO^2 + NO^2 \Rightarrow SN^2 = (3\sqrt{2})^2 + 3^2 = 18 + 9 = 27 \Rightarrow SN = \sqrt{27} \Rightarrow \mathbf{SN = 3\sqrt{3} \text{ cm}}$$

$$\mathbf{\text{Aria bazei} = l^2 \Rightarrow \text{Aria bazei} = 36 \text{ cm}^2}$$

$$\mathbf{\text{Aria totală} = \text{Aria laterală} + \text{Aria bazei} = 36\sqrt{3} + 36 = \mathbf{36(\sqrt{3} + 1) \text{ cm}^2}$$

$$\mathbf{\text{Aria bazei} \cdot \text{înălțimea} = 36 \cdot 3\sqrt{2}}$$

$$\mathbf{\text{Volumul} = \frac{36 \cdot 3\sqrt{2}}{3} = \mathbf{36\sqrt{2} \text{ cm}^3}$$

$$\mathbf{b) \triangle MBD \text{ este isoscel} \Rightarrow MO \text{ este înălțimea triunghiului. Aria } \triangle MBD = \frac{BD \cdot MO}{2}}$$

Deoarece BD este constantă \Rightarrow aria este minimă dacă înălțimea MO este minimă
MO este minimă dacă $MO \perp SC$

Deoarece $\triangle SOC$ este dreptunghic isoscel \Rightarrow înălțimea MO este și mediană în $\triangle SOC \Rightarrow$

M este la mijlocul muchiei SC

c) $\angle((MDB); (CDB))$

$$\left. \begin{array}{l} (MBD) \cap (CDB) = BD \\ MO \perp BD; MO \subset (MBD) \\ CO \perp BD; CO \subset (CDB) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle((MBD); (CDB)) = \angle(MO; CO) = \angle(MOC)$$

În $\triangle MOC$ dr. în M cu $m\angle(MCO) = 45^\circ \Rightarrow m\angle(MOC) = 45^\circ \Rightarrow m\angle((MBD); (CDB)) = 45^\circ$

d) $\sin \angle((SBC); (SAC))$

$$\left. \begin{array}{l} (SBC) \cap (SAC) = SC \\ BM \perp SC; BM \subset (SBC) \\ OM \perp SC; OM \subset (SAC) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle((SBC); (SAC)) = \angle(BM; OM) = \angle(BMO)$$

$$\text{În } \triangle MOB \text{ dr. în } O \Rightarrow \sin \angle(BMO) = \frac{OB}{MB}; \quad OB = OA = 3\sqrt{2} \text{ cm}; \quad MB = \frac{1\sqrt{3}}{2} = \frac{6\sqrt{3}}{2} = 3\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$\sin \angle(BMO) = \frac{3\sqrt{2}}{3\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{6}}{3} \Rightarrow \sin \angle(BMO) = \frac{\sqrt{6}}{3}$$

e) $\sin \angle((SDC); (SBC))$

$$\left. \begin{array}{l} (SDC) \cap (SBC) = SC \\ DM \perp SC; DM \subset (SDC) \\ BM \perp SC; BM \subset (SBC) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle((SDC); (SBC)) = \angle(DM; BM) = \angle(DMB)$$

$$\text{În } \triangle DMB \text{ isoscel construiesc } DE \perp MB \Rightarrow DE \cdot MB = MO \cdot DB \Rightarrow DE = \frac{MO \cdot DB}{MB} \Rightarrow$$

$$DE = \frac{3 \cdot 6\sqrt{2}}{3\sqrt{3}} = \frac{6\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{6\sqrt{6}}{3} = 2\sqrt{6} \Rightarrow DE = 2\sqrt{6} \text{ cm}$$

$$\text{În } \triangle MED \text{ dr. în } E \Rightarrow \sin \angle(DME) = \frac{DE}{DM} = \frac{2\sqrt{6}}{3\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{18}}{3 \cdot 3} = \frac{2 \cdot 3\sqrt{2}}{3 \cdot 3} = \frac{2\sqrt{2}}{3} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \sin \angle(DMB) = \frac{2\sqrt{2}}{3}$$